

Til

Direktoratet for Byggkvalitet

DERES REF.:

VÅR REF.: Heidi E. Finstad

Oslo, 29. september 2021

Høringsinnspill – «Klimabaserte energikrav til bygg»

Treindustrien viser til DiBKs forslag til klimabaserte energikrav til bygg som er på høring. Forslaget omfatter endringer i kapitlene 9 og 14 i byggteknisk forskrift (TEK17) og tilhørende endringer i kapitlene 5, 8 og 12 i byggesaksforskriften (SAK10).

Treindustrien er bransjeforening for produsenter av byggematerialer i tre, trelast, elementer mv. og har rundt 110 medlemsbedrifter. Treindustrien inngår i Byggenæringens Landsforening og NHO-felleskapet.

Våre innspill kort oppsummert:

- Byggteknisk forskrift må benyttes til å stille helhetlige klimakrav til materialer og løsninger som bidrar til faktiske klimagassreduksjoner fra byggenæringen.
- Klimakrav til materialer og løsninger bør ikke blandes med energikrav til bygget i driftsfasen.
- Det må stilles krav om utslippsnivå/reduksjoner, ikke kun klimaregnskap som dokumentasjon. Krav til utslippsnivå/reduksjoner bør stilles allerede fra 2022.
- Det må allerede nå konkretiseres en plan for innstramming i klimakravene i TEK, både med tanke på utslippsrammer og omfang av typer bygg som skal inkluderes.
- Treindustrien støtter i hovedsak de foreslåtte endringene i kapittel 9 vedrørende helse- og miljøfarlige stoffer, byggavfall og planlegging for lang levetid og ombruk.

Må stille krav som gir reelle utslippskutt, ikke kun merkostnader

Slik forslaget nå foreligger innebærer det kun dokumentasjon av klimagassutslipp, det stilles ikke krav til faktiske utslippsreduksjoner.

Treindustrien mener det er fullt mulig og nødvendig å innføre obligatoriske grenseverdier/nivåer for maksimale klimagassutslipp fra oppføring av bygg, inkludert materialer. Direktoratet for Forvaltning og Økonomistyring har utarbeidet et verktøy for hvordan krav til utslippsnivåer kan settes for boligblokker og ulike typer næringsbygg. Dette verktøyet bør kunne tas i bruk også for å stille krav til utslippsnivå i byggteknisk forskrift.

Det bør raskt på plass en forutsigbar plan for innstramming av utslippsnivå, slik at aktørene i næringen har forutsigbare rammebetingelser for omstilling og investeringer. I høringsutkastet foreslås det å stille krav om klimagassregnskap for boligblokker og næringsbygg. Treindustrien mener omfanget raskt bør utvides til å gjelde også småhus.

Treindustrien mener kravene til klimagassutslipp i byggefasen, inkludert transport og materialer, ikke bør blandes med energikrav i driftsfasen. Klimakravene til materialer bør heller legges til kapittel 9 Ytre Miljø.

Klimagassregnskap i tidlig fase

Treindustrien oppfordrer også til en innretning der flere aktører får nytte av at det utarbeides klimaregnskap. I forslaget skal klimagassregnskap leveres ved søknad om ferdigattest. Når klimagassberegninger brukes aktivt fra tidlig fase som et budsjett, er det et verktøy for beslutninger. Da kan man gjennom prosjektet gjøre vurderinger og finne forbedrede løsninger før det endelige regnskapet rapporteres. Det er positivt om DiBK bidrar med en veiledning til hvordan klimaregnskap kan benyttes fra tidlig fase, slik at det kan bidra til produktutvikling, bedre byggekonsepter og materialvalg. Ved å ta inn klimaregnskap i tidlig fase vil man få læring og utvikling hos bredden av aktører i byggenæringen, og ikke kun hos en konsulent som utarbeider et «*as-built*» regnskap som grunnlag for statistikk. Det bør også foreligge en endelig «*as-built*» versjon som kan følge bygget i driftsfasen.

Rammene for klimagassberegninger

Treindustrien mener rammene for klimagassregnskapet må utvides. Det bør på sikt tilstrebes å inkludere alle faser i en livsløpsberegning A-C. Dette vil også løfte fram effekten av gjenbruk. Som et minimum må transport (A4) inkluderes. NS3720 spesifiserer at transport av materialer fra produksjonssted til byggeplass skal medregnes. Det påpekes i høringsnotatet at utslipp fra transport kan variere med prosjektets beliggenhet. Dette er ikke et argument for å ekskludere transport fra beregningene, snarere motsatt. Å utelate transport fra beregningene fjerner insentiver til å velge kortreiste produkter der det er mulig, for å minimere klimabelastningen fra transport.

Også omfanget av bygningsdeler må gjennomgås, der også innervegger må med. Det er foreslått å utelate kjelleretasjer og fundamentering. Å ekskludere kjellerarealer i beregningene vil gjøre at en betydelig del av utslipp fra materialbruk utelates, og gi insentiv til å legge en større del av arealene til kjeller, som vil ha negative konsekvenser for klimafotavtrykket. Kjeller må dermed inkluderes i beregningene og utslippsrammene. Når det gjelder grunn og fundamenter bør det legges inn krav om å gjøre vurderinger knyttet til dette for å finne mest optimale løsninger i klimasammenheng. Da grunnforhold har stor påvirkning kan grunn og fundamenter utelates fra utslippsrammen, men bør synliggjøres i et «*as-built*» klimagassregnskap.

Klimakrav bør ikke svekke krav til energikravene

Det foreslås i høringsutkastet også en alternativ modell hvor man ved å dokumentere 20 %-reduksjon av klimagassutslipp fra materialer kan oppnå en større fleksibilitet med tanke på U-verdi i ulike bygningsdeler. Vi mener det er uheldig å sette materialutslipp og energibruk i drift opp mot hverandre. Energiforbruk i TEK fra 2017 er nå innarbeidet i næringen og det er ikke behov for å svekke energikravene for å kunne stille klimakrav til materialer. Dette vil også kunne redusere kvalitet på boliger.

Effektive digitale løsninger

Som det også påpekes i høringsnotatet, er det ressurskrevende å utarbeide klimagassregnskap. I dag settes dette gjerne bort til konsulenter. I tråd med digitalt veikart for byggenæringen er målet at bygg skal følges av digitale tvillinger. Disse skal inneholde informasjon om produktene som er i bygget og kan følge bygget gjennom levetiden, og kobles med kalkyler og beregninger. Treindustrien ber myndighetene samarbeide med næringen for å legge til rette for å kunne ta i bruk digitale verktøy som vil gjøre klimagassberegninger enklere.

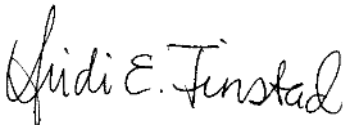
Helse og miljøfarlige stoffer

Treindustrien har ingen innvendinger mot den foreslåtte endringen i §9-2 vedrørende helse- og miljøfarlige stoffer.

Byggavfall og ombruk

Det er positivt at man i større grad ser byggavfall som ressurs i byggt teknisk forskrift. Det bør kanskje tydeliggjøres at man her tenker på fremtidig ombruk. Treindustrien mener forlenget levetid og kvalitet er en del av dette og at ordet ombruk i den forbindelse kan være for snevert. Vi foreslår derfor en endring av overskriften til: «Byggavfall, forlenget levetid på materialer og ombrukbarhet». Det kan også legges inn en setning om endringsdyktighet som tiltak for lang levetid på materialer. I henhold til forslaget til forskriftstekst skal det velges produkter som er egnet for ombruk og materialgjenvinning og bygges slik at det så lang som mulig er tilrettelagt for senere demontering. Det bør i denne sammenheng ikke utelukkende fokuseres på enkeltprodukter, men også på hele byggesystemer og komponenter, slik som eksempelvis elementer. Dette vil være i tråd med at byggeriet i større grad industrialiseres. Det er også behov for veiledning rundt hvordan dette skal dokumenteres.

Med hilsen
Treindustrien

Heidi Finstad
Adm. Direktør